

De NVSO Rommelpot

Maart 2014

Nummer 1

Leden: 130

'De Rommelpot is een oud Nederlands muziekinstrument gemaakt van een aardewerk pot bespannen met een varkensblaas waarin een stok gestoken wordt.'

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR STRAATSBURG EN OMSTREKEN
ASSOCIATION NÉERLANDAISE DE STRASBOURG ET SES ENVIRONS

AGENDA

- vrijdag 28 maart, Verenigingsborrel
- vrijdag/zaterdag 4/5 april: ontmoeting met Toine Heijmans, winnaar van de prix Medicis Etranger.
- **zondag 27 April: Koningsdag, Verenigingsfeest.**
- donderdag 8 mei: fietstocht naar Ulm
- Woensdag 14 mei: Het bergen van de Russische atoomonderzeeër, de Koersk, door een Nederlands bergingsbedrijf.
- zondag 25 mei: rondleiding door Straatsburg door Anke Vrijs, gediplomeerd stadsgids.
- Vrijdag 30 Mei: Verenigingsborrel.

Opfrissen van de ledenlijst van de vereniging

ALS UW POST OF EMAIL ADRES sinds de vorige Ledenlijst is veranderd, of als u weet heeft van adresverandering van andere leden, geef dit dan even door aan onze Voorzitter John Ruijs, liefst per email : rommelpot@free.fr

Mocht u de Rommelpot nog niet per email ontvangen dan kunt u ook uw email adres doorgeven voor opname in de mail-lijst. U krijgt over enige tijd een bijgewerkte ledenlijst. Veel dank alvast voor de medewerking !

Op 9 januari is weer de als steeds gezellige en goed bezochte Nieuwjaarsreceptie gehouden op de residentie van onze Permanent Vertegenwoordigster bij de Raad van Europa, Ellen Berends en haar echtgenoot Nicolaas Vergunst.

Het bestuur van onze Vereniging dankt beiden voor de geboden gastvrijheid.

Waarom is het Europees Parlement in Straatsburg gevestigd?

NU DE VERKIEZINGEN van het Europees Parlement weer voor de deur staan is het interessant stil te staan bij deze vraag. Immers, het feit dat het Europees Parlement officieel zijn zetel heeft in Straatsburg wordt vaak aangevochten door leden van het Parlement en is ook een gewild onderwerp van journalisten en andere opinieleiders. De meesten onder hen stellen dat het Parlement definitief in Brussel gevestigd moet worden omdat daar ook de Europese Commissie zetelt en natuurlijk ook omdat het pendelen van politici en ambtenaren tussen Brussel en Straatsburg veel geld zou kosten. Hebben zij gelijk? Om deze vraag te beantwoorden moeten we eerst de geschiedenis behandelen, die leidde tot de vestiging van het Parlement in Straatsburg. Het Parlement zou waarschijnlijk niet in Straatsburg terecht zijn gekomen als daar niet eerst de Raad van Europa was opgericht.

Het begon in Den Haag

Na de tweede wereldoorlog werd het ideaal van een Verenigd Europa nieuw leven ingeblazen. Europa was verwoest, verarmd en verdeeld door de oorlog en moest opnieuw opgebouwd worden. De wens oorlog tussen Europese landen voorgoed uit te bannen vormde een belangrijke drijfveer voor de Europese samenwerking. **vervolg zie blz. 4**

Verder treft u in dit nummer onder meer aan :

- Waarom is het Europees Parlement in Straatsburg gevestigd? (blz. 1, 4 & 5)
- Opfrissen van de ledenlijst van de vereniging (blz. 1)
- Toine Heijmans (blz. 2)
- Verslag van de borrel 31 januari (blz. 2)
- Een prachtige avond in de oude wijnkelders onder het oude ziekenhuis in Straatsburg. (blz. 2 & 3)
- Iet en Allard Plate (blz. 6,7 & 8)
- 'Brief encounter' met de dochter van Sonny Boy. (blz. 9)
- Afbeeldingen contemporaine kunst in Straatsburg (blz. 9)
- Minarettencours (blz. 10)
- Culturele tips & laatste nieuws (blz. 10)
- Opinie (blz. 11) : Decapole, Straatsburg en Referendum
- Gezegden/citaten (blz. 11)
- Komende activiteiten van de Nederlandse Vereniging (blz. 10 – 13)
- Philippe Noble (blz. 12)
- Colofon & tip (blz. 13)

4 en 5 april : Ontmoeting/debat met Toine Heijmans, Volkskrantredacteur en schrijver

ZIJN (DEBUUT)BOEK 'Op Zee' (2011 Atlas Contact) is vorig jaar bekroond met de prestigieuze Prix Médicis Étranger ('En Mer' Christian Bourgeois Éditeur).

Het is een spannend boek, prima geschreven, korte zinnen, elke zin heeft toegevoegde waarde, geen uitwijdingen of stoplappen. Het is een verslag van een lange zeezeiltocht van een vader met zijn zevenjarige dochter met een verrassend plot waarin de wisselwerking tussen het eindeloze van een lang verblijf op zee en de inwerking daarvan op vooral de mentale conditie van de zeezeiler op bijzondere wijze wordt belicht.

Deze literaire ontmoetingen met Toine Heijmans worden georganiseerd door twee kleine boekwinkels, in samenwerking met de Vereniging Theo van Doesburg en het Departement Nederlands van de Universiteit van Straatsburg. De gebeurtenis is onder onze aandacht gebracht door ons medelid Claudia Huisman. De Vereniging Theo van Doesburg en onze vereniging zorgen voor de verre de l'amitié na afloop.

Vrijdag 4 april om 19h in boekhandel 'Soif de Lire',

11 rue Finkmatt, Strasbourg

Zaterdag 5 april om 11h in boekhandel 'L'Usage du Monde',

52 Route Oberhausbergen, Strasbourg Cronenbourg

Een prachtige avond in de oude

EN ZO DOMPELDEN een 25 leden van onze vereniging, aangevuld met enkele Duitse vrienden zich plots vanuit het jachtige spitsuur in het centrum van Straatsburg op vrijdagavond 24 januari rond 6 uur in de verstilde sfeer van de uit 1395 daterende kelders van de Hospices de Strasbourg. De Duitse vrienden zijn de uitbaters van een mooi restaurant in Ulm, een 25 kilometer Duitsland in, dat als lunch- en rustplaats dient bij de zo nu en dan gehouden fietstochten van enthousiaste pedaleurs uit ons midden. En dat geeft een band, zoals nu bleek.

De stevige, op Hongaarse eiken rustende kelderpilaren droegen van oudsher het daarboven functionerende oude ziekenhuis en doen dit nog steeds met de in de loop van de tijd verschillende keren vernieuwde bouw, die nu ook alweer historisch oud is..

De kelders dienden vanaf het begin niet alleen voor de opslag van medisch benodigde uitrusting maar ook voor de opslag van wijn die de niet met harde valuta gezegende patiënten meebrachten in ruil voor een geneeskundige behandeling.

De hôpital gelieerde gewelven zijn de oudste van Frankrijk. Zij zijn 39 jaar ouder dan de beroemde kelders van de Hospices de Beaune en ook nog eens minstens zo sfeerrijk.

De Straatsburgse kelders maken nog steeds onderdeel uit van de 'Hôpitaux de

Verslag van de verenigingsborrel op vrijdag 31 januari jl.

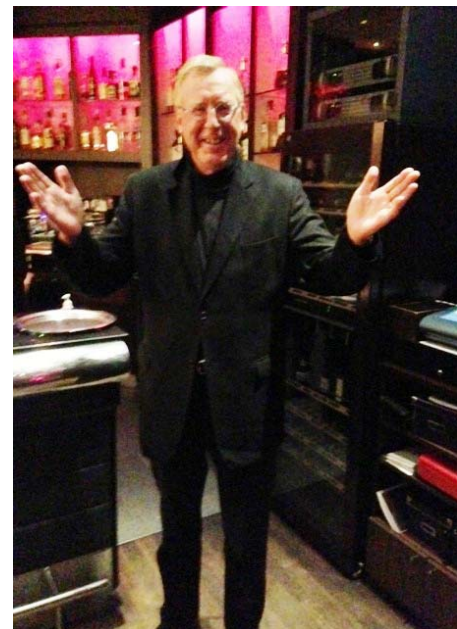
OP DE LAATSTE DAG van januari werd weer de gebruikelijke borrel van onze Vereniging gehouden, zij het dit keer op een ongebruikelijke plek.

Immers, onze vaste uit- en terugvalbasis, café Brant is ons een paar maanden geleden bruut ontstolen.

Daarom was nu, bij wijze van uitzondering en tussenoplossing Hotel Hilton als plaats van samenkomst gekozen, ook vanwege de daar ruim beschikbare plaatsen. Voor een select maar aandachtig gehoor heeft, tussen het prettige borrelen door, onze vice voorzitter Hans de Jonge een kort resumé gegeven van zijn eerdere artikelen in de Rommelpot over de tram en het treinencomplex op de 'Port Autonome

de Strasbourg', aangevuld met interessante extra details. De bijgaande foto toont Hans tijdens zijn inleiding. Zijn gebaar heeft iets weg van een aan visserslatijn gelieerde lichaamstaal. Maar in dit geval moet dat als bescheidenheid worden uitgelegd. immers zowel het tramnet als het spoorwegnet in de haven van in totaal 110 kilometer is moeilijk te vatten binnen de door Hans' armen aangegeven spanwijdte.

En, voor volgende keren, er is goede hoop dat café Brant binnen een paar maanden in oude glorie wordt hersteld. Met dan naar alle waarschijnlijkheid een vriendelijker uitbater en met in elk geval met dezelfde goede sfeer van voorheen. Op naar betere en oude tijden !

Strasbourg'; met 12.000 werknemers is dit één van de grootste werkgevers van de Elzas. De kelders dienen nu uitsluitend voor de opslag van wijn en het houden van proeverijen, rondleidingen en andere mooie partijen.

Het is een duidelijk winstgevend onderdeel van het grotere bedrijf.

In geweldige, soms al honderden jaren geleden ter plekke vervaardigde eiken vaten (de grootste kan ruim 26.000 liter aan) ligt een deel van de totale Elzassische wijnproductie opgeslagen.

Ga eens kijken als er weer een grote bottelwagen komt aangereden die volledig geautomatiseerd de in een dikke slang uit de vaten naar boven stromende wijn in de bijpassende flessen een nieuw tehuis biedt, gekurkt en geëtiketteerd en al .

En in de kelders rust ook nog eens de oudste wijn, van Frankrijk en waarschijnlijk van de wereld.. een volle Riesling, daterend uit 1476. Dat wil zeggen, de indertijd in vaten achtergebleven krachtige droesem is alweer vele honderden jaren geleden aangevuld tot de inhoud van een vat van 300 liter. Elk jaar aangevuld met enkele liters wijn, ongeveer 1 % van het totaal om 'le part des anges' te vervangen. En elke paar jaar wordt een oenologisch, zeg maar medisch rapport opgemaakt. En steeds blijkt de wijn onveranderd in goede conditie.

We mochten even aan de spong uit het vat ruiken... inderdaad een prettig krachtige 'neus'.

De wijn is slechts driemaal 'echt' gedronken: in 1544 ter gelegenheid van de eerste steenlegging van het toen nieuwe en nu alweer stokoude ziekenhuis. Voor de tweede keer toen enkele tientallen jaren later de Zwitsers de Straatsburgers te hulp snelden over de Rijn in zo'n tempo dat de hete soep uit Zürich in Straatsburg nog warm was. En laatstelijk in 1944 toen generaal Leclerc in 1944 Straatsburg met zijn troepen bevrijdde.

We werden ontvangen door de vaste gids (en bedrijfsleider) van de kelders die een soepele melange uitstraalt van deskundige en conferencier.

Hij voerde ons beeldend door de hierboven geschetste geschiedenis (en kelders) .

Hij onderstreepte ook de nog steeds grote betekenis van de kelders en, niet onbelangrijk, liet ons een mooi scala aan

wijnen proeven, van een mooie frisse droge sylvaner via een indringende pinot gris naar een prachtig volle gewürztraminer.

Het was jammer dat het winkelgedeelte slechts bezichtigd kon worden (het was ruim na zessen) en er geen wijn kon worden aangeschaft, want het zal duidelijk zijn dat het gezelschap in de goede stemming verkeerde om maar direct even door te gaan. Er kan overigens op alle werkdagen en op zaterdag 's morgens wèl wijn worden gekocht.

En, het assortiment kent ook, op verzoek van de doktoren, mooie (rode)wijn uit andere streken.

We zagen een heel aparte (rode) wijn van gehandicapten van het Vreemdelingenlegioen die via de Stichting 'Institution des Invalides de la Légion' in de Provence zelf wijn produceren. Zij worden beschouwd als zonen van Frankrijk 'non par le sang reçu mais par le sang versé '. Deze wijn memoreerde dat rond op 30 april 1863 eenheden van het Legioen manhaftig ten onder gingen in de slag bij Camerone in Mexico.

Ronddwalend door de kelders (en daarbij ook nog de sfeer proevend in een stukje van het ondergrondse gangenstelsel zoals dat vroeger onder de hele stad door liep) zagen we ook een in een stevig houten staketsel gehulde oude klok. Het is de klok van het uit de zestiende eeuw daterende oude ziekenhuis. Enkele maanden geleden waren er aanwijzingen dat onverlaten dit bronzen 'patrimoine' hadden willen stelen. De klok is ijlings in de kelders veilig gestald, waarbij een leerling timmerman tegelijk zijn meesterproef heeft afgelegd door de klok in een prachtige stevige houten transparante bekisting te bergen.

Aan het slot van ons ondergronds verblijf dankte onze voorzitter John Ruijs de gids voor alle informatie en voor de prettige sfeer die deze met zijn exposé wist op te roepen. Daarna zijn een aantal onzer nog naar een belendend restaurant getogen om de indrukken nog wat verder vast te zetten bij een door mooie rode en witte wijn begeleidde souper.

Een geslaagde avond met een woord van speciale dank aan ons bestuurslid Paul de Coninck die deze avondactiviteit voor ons geregeld had.

Waarom is het Europees Parlement in Straatsburg gevestigd?

VERVOLG VAN BLZ. 1

In een in 1946 gehouden rede in Zürich, had Churchill als eerste voorgesteld een Raad van Europa te creëren. Hij meende dat een samengaan van Frankrijk en Duitsland een belangrijk element van dit vernieuwde Europa moest zijn. De vooral tijdens de oorlog gegroeide wens om een vernieuwd Europa te realiseren, kwam tot uiting op het in mei 1948 gehouden Europees Congres in Den Haag. In de slotresolutie van dit congres werd de wens uitgesproken een Europese parlementaire Assemblee op te richten, een handvest voor de bescherming van de Rechten van de Mens op te stellen en een Hof van Justitie in het leven te roepen dat de naleving van dit handvest zou moeten bevorderen.

Hoe kwam het EP in Straatsburg terecht?

De vestiging van het Europees Parlement in Straatsburg is nauw verbonden met de vestiging van de oudste Europese instelling in deze stad: de Raad van Europa. Een van de belangrijkste concreet politieke resultaten van het Congres in Den Haag was de oprichting van deze organisatie. Op 5 mei 1949 werd het verdrag tot oprichting van de Raad van Europa in Londen ondertekend door tien landen: de Beneluxlanden, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Italië, Denemarken, Noorwegen, Zweden en Ierland. Later in dat jaar kwamen IJsland Griekenland en Turkije daar nog bij. Inmiddels is de Raad van Europa uitgegroeid tot een pan-Europese organisatie van 47 lidstaten. In 1949 werd op voorstel van de Britse Minister van Buitenlandse Zaken, Ernest Bevin, de Raad van Europa in Straatsburg gevestigd. Deze stad is dus de officiële zetel van deze Europese organisatie die nu alle Europese landen omvat met als uitzonderingen Kosovo en Wit-Rusland.

De voorlopers van het Europees Parlement te gast bij de Raad van Europa

Een nieuwe ontwikkeling was de oprichting in 1951 van de Europese

Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS). Het plan daartoe was opgesteld door Robert Schuman de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken van Frankrijk en Jean Monnet, belast met het opstellen van plannen voor het naoorlogse economisch herstel in Frankrijk. Het doel van de EGKS was een interne markt voor kolen en staal te scheppen. De EGKS was de voorloper van de Europese Economische Gemeenschap en dus ook van de Europese Unie. Na onderhandelingen waarbij verschillende steden voorgesteld werden om de EGKS te vestigen (Straatsburg, Den Haag, Turijn, Luik) werd besloten de EGKS voorlopig in Luxemburg te vestigen maar uit praktische overwegingen zou het “parlement” van de EGKS, de “Gemeenschappelijke Vergadering” genaamd, in Straatsburg bijeenkomen in de vergaderzaal van de Raad van Europa waar ook de Parlementaire Vergadering van de Raad zijn voltallige zittingen hield. Immers, alle benodigde faciliteiten daarvoor bestonden daar in het voorlopige gebouw van de Raad van Europa dat in 1950 was geconstrueerd tegenover het park de “Orangerie”. De eerste vorm van het Europees Parlement werd dus provisorisch in Straatsburg gevestigd, in een plaats gekozen – zoals gezegd - door de Britse Minister van Buitenlandse Zaken. De ironie van het lot wil dat het nu juist Britse leden van het Europees Parlement zijn die zich sterk maken om Straatsburg te vervuilen voor Brussel.

De strijd om de zetels

In 1957 werden de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EURATOM) opgericht. Deze deelden de “Gemeenschappelijk Vergadering” en het Hof van Justitie met de EGKS. Nu ontstond een lange strijd om de vraag waar deze instellingen hun zetels zouden krijgen. Uiteindelijk werd beslist dat de Gemeenschappelijke Vergadering in Straatsburg zou blijven en het Hof van Justitie in Luxemburg, terwijl de

Commissies (van de drie Gemeenschappen) zouden pendelen tussen de hoofdzetel van de EGKS in Luxemburg en het kasteel Hertoginnedal in Brussel. De Raden van Ministers zouden samenkomen waar het presiderende land dat wenste. In de praktijk was dit Brussel. Daar wordt ook het merendeel van de vele ambtelijke vergaderingen gehouden.

In 1965 werden de drie uitvoerende organen versmolten tot één: “de Europese Commissie”. De wil om alle instellingen te centraliseren in Brussel baarde Luxemburg echter zorgen en leidde tot de huidige regeling van spreiding over drie steden. Toch verkreeg Brussel het leeuwendeel van de departementen van de Europese Commissie, het secretariaat van de Raad (van Ministers) van de Europese Unie, het Europees Economisch Comité en het Comité van de Regio's en werd het de vergaderplaats van de verschillende parlementaire fracties van het Europees Parlement.

Het akkoord van 1965 was echter een bron van ontevredenheid voor het Parlement, dat dichter bij de andere instellingen gevestigd wilde zijn. In 1965 ging men nog verder door de bouw van een parlamentsgebouw in Brussel. Hierop bereikte de Europese Raad (de regeringsleiders van de deelnemende staten) een akkoord aangaande de locatie van de verschillende instellingen, later toegevoegd aan het verdrag van Amsterdam. Voortaan moest het Parlement zijn maandelijkse gewone zittingen in Straatsburg houden (behalve in augustus), maar konden buitengewone zittingen en commissievergaderingen plaatsvinden in Brussel. Tegelijkertijd werd de aanwezigheid van de Commissie en de Raad in Brussel herbevestigd.

Acties tegen Straatsburg als zetel van het Europees Parlement

In februari 2011 bleek uit een studie dat een groot deel van de Europarlementariërs ervoor zou

kiezen Straatsburg te laten vallen en alleen in Brussel te vergaderen. De financiële implicaties van de maandelijkse verhuizing van parlementariërs, ambtenaren en dossiers tussen Brussel en Straatsburg veroorzaakte regelmatige discussies zowel binnen als buiten het EP. Er werken ongeveer 5.000 personen bij het Parlement en 25.000 bij de Europese Commissie.

In feite heeft het Europees Parlement, onder verschillende benamingen (Gemeenschappelijke Vergadering, Europese Parlementaire Vergadering, en Europees Parlement) vanaf 1952 tot op de dag van vandaag in Straatsburg vergaderd. Dit gebeurde tot het jaar 2000 in de grote vergaderzaal (Hémicycle) van de Raad van Europa en sinds dat jaar in het nieuwe imposante gebouw van het Europees Parlement (het gebouw "Louise Weiss"). De naam Europees Parlement werd pas officieel aangenomen in 1979 na de eerste directe verkiezingen van het Parlement (deze benaming werd daarvoor al officieus gebruikt sinds 1962).

Tegenstand

Tegenstanders van Straatsburg wijzen meestal op de kosten die het reizen tussen Brussel en Straatsburg van ambtenaren en politici met zich meebrengt en de last van het vele reizen. Hierbij vergeet men echter dat het secretariaat van het Parlement in Luxemburg is gevestigd met zgn. antennes in Brussel en Straatsburg. De leden van het Parlement reizen van hun woonplaatsen naar Straatsburg of naar Brussel maar in principe pendelen zij niet tussen deze twee steden. En de leden van het Parlement zijn doorgaans niet afkerig van het maken van (verre) reizen in hun hoedanigheid van lid van één van de tientallen delegaties naar andere landen in alle continenten.

Tegenstanders van Straatsburg hebben berekend dat het pendelen tussen Brussel en Straatsburg ongeveer 200 miljoen euro per jaar zou kosten. Hoe deze som is berekend is niet duidelijk. Maar als het waar zou zijn dan gaat het om ongeveer 0,025 % van de jaarlijkse

EU begroting. Kostenbesparing is natuurlijk altijd gewenst maar dan zijn er natuurlijk ook vele andere mogelijkheden om dat te bereiken. Zo zou het secretariaat van het Parlement permanent in Straatsburg gevestigd kunnen worden. Dit zou veel heen en weer gereis van functionarissen verhinderen. Dank zij de moderne elektronica kan het overbrengen van documenten tussen Brussel en Straatsburg drastisch gereduceerd worden. Het Parlement beschikt overigens in Straatsburg al over een goed geoutilleerde drukkerij.

De situatie nu

Het Europees Parlement is de enige instelling van de Europese Unie waarvan de zetel bij verdrag is geregeld en wel in het verdrag van Amsterdam van 1997. De historische reden is dus dat het Parlement en zijn voorlopers om praktische redenen lange tijd in het gebouw van de Raad van Europa in Straatsburg hebben vergaderd. Deze stad was in 1949 gekozen op voorstel van de Britse regering om symbolische redenen: het was een centraal in Europa gelegen stad, op de grens van de Germaanse en Latijnse culturen. Straatsburg was zowel Duits als Frans geweest in het verleden. Het samengaan van deze landen was nu juist door Churchill als een belangrijk element van een vernieuwd Europa benadrukt. Het bijzondere verleden en de dramatische consequenties daarvan tijdens de tweede wereldoorlog maakten de stad tot een symbool van verzoening in Europa. De keuze van Straatsburg werd ook ingegeven door de overweging dat een nieuwe Europese instelling niet in een bestaande Europese hoofdstad gevestigd diende te worden. De keuze van andere belangrijke (federale) hoofdsteden heeft ook op symbolische of ideële gronden berust. Denk bijvoorbeeld aan Washington, Canberra en Ottawa, maar ook aan Amsterdam. Dit om te voorkomen dat de bevolking zich tegen deze keuze zou keren.

Al deze symbolische redenen verklaren waarom de Raad van Europa en het Europees Parlement in Straatsburg gevestigd zijn. Ook het

Europees Hof voor de Bescherming van de Rechten van de Mens is in deze stad gevestigd. De aanwezigheid van deze belangrijke instellingen maakt Straatsburg tot de Europese hoofdstad van de parlementaire democratie en de mensenrechten.

Conclusie

Het Europees Parlement is één der machtigste parlementen ter wereld dat gaandeweg belangrijke wetgevende bevoegdheden heeft verkregen. Bovendien moet het de begroting van de Europese Unie goedkeuren en kiest het voortaan de President van de Europese Commissie, het uitvoerende orgaan van de EU. In een toekomstige federale structuur van Europa zou het niet misstaan als de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht zou worden verdeeld over drie "hoofdsteden": de wetgevende macht in Straatsburg, de uitvoerende (de Europese Commissie) in Brussel en de rechterlijke (het Hof van Justitie) in Luxemburg. De Raad van Ministers en de Europese Raad kunnen vergaderen in de plaatsen van hun keuze hoewel dit meestal ook in Brussel zal zijn. Het Parlement kan zich beter profileren als het niet in hun schaduw hoeft te functioneren. De hoofdstad van de parlementaire democratie en de mensenrechten is dan geen slechte keuze.

Het steeds weer ter discussie stellen van de zetel van het Parlement leidt de aandacht van de hoofdzaken van de Europese politiek af, en ondermijnt het publieke vertrouwen in de EU. Het is *gefundenes Fressen* voor allen die tegen Europa zijn.

En het is en blijft natuurlijk belangrijk dat er alles aan gedaan moet worden om de vlieg- en andere verbindingen tussen Straatsburg en de lidstaten van de EU te optimaliseren. Deze Europese hoofdstad moet voor de Europarlementariërs en de Europese burgers zo gemakkelijk mogelijk bereikbaar zijn.

Hans de Jonge

8 maart 2014

IET EN ALLARD PLATE gaan Straatsburg, na bijna 50 jaar (!) verlaten. Zij verleggen hun hoofdverblijf naar Voorburg. Allard is daar getogen. Iet komt uit Utrecht, waar Allard rechten (1) studeerde maar zij hebben elkaar in Eindhoven leren kennen, om 4 uur 's morgens (!)... wie maakt het nog zo laat tegenwoordig! (2)

Iet heeft in Amsterdam biologie gestudeerd, zich gespecialiseerd in bestrijding van plantenziekten, heeft onderwezen in Rotterdam maar heeft die richting en dat vak verlaten toen ze met Allard naar Straatsburg vertrok.

Nederlandse vereniging en Sinterklaas

Zij zijn beiden vanaf den beginne, alweer ruim 30 jaar geleden, ook trouwe supporters van de Nederlandse Vereniging.

De Vereniging kende aanvankelijk vooral leden uit het Raad van Europa Secretariaat en de staf van de **P e r m a n e n t e** Vertegenwoordiging. De Permanente Vertegenwoordiger (PV) figureerde zelf ook wel als Sinterklaas. Met het verbreden van de achterban verzwakte de band met de diplomatieke vertegenwoordiging.

Ook Allard heeft de rol van Sinterklaas op waardige en geloofwaardige wijze vertolkt in de beginjaren van de Vereniging.

Dat alles in het -nog steeds gebruikte -pak dat de indertijdse PV bij de Raad van Europa, Philipse ter beschikking heeft gesteld. Dat pak bewijst ieder jaar nog goede diensten, ook al omdat de Plate's het jaren goed beheerd en geconserveerd hebben. En de zwarte Pieten spelen hun zwierige spel ieder jaar in de kledij die Iet voor ze heeft gemaakt. Het Sinterklaas feest werd in de eerste jaren van de Vereniging steeds in de residentie van de PV gehouden.

Na afloop van het gebeuren in de residentie ging Sint Allard in pak naar de Kerstmarkt met de Pieten om zich onder de bezoekers te mengen, en daar de nodige verbazing te

wekken (3).

En verder, de afgelopen jaren vormt Allard (met Mieke Clavaux) de kascommissie binnen de Vereniging. Tijd voor een terugblik.

Allard heeft na zijn studie aanvankelijk, voor twee jaar, het pad van de advocatuur gekozen maar de wijdere wereld trok. En zo kwam het dat hij na het -zware- concours voor toelating tot het secretariaat van de Raad van Europa (4) doorstaan te hebben naar Straatsburg kwam om onze mooie stad pas nu weer te verlaten. Overigens verzekerden beiden mij dat zij zeer geregelde bezoekers blijven en.. leden van onze Vereniging.

Vervoer

Vervoer was ook toen niet altijd zonder problemen.. één keer is de locomotief (!) van de Trans Europe Expres, de TEE zoals die toen heette, in brand gevlogen, nog maar een drie weken voor de bevalling van hun zootje. Dat was een rechtstreekse(!) verbinding tussen Amsterdam en Zürich waarin vooral diplomaten, parlementariërs en zakenlieden reisden.

Juridische Commissie en nevenfuncties

Allard kwam binnen het secretariaat als snel terecht in de functie van adjunct secretaris van de Juridische Commissie van de Parlementaire Assemblee om die tak van sport nooit meer te verlaten, hoewel hij wel een aantal nevenfuncties heeft vervuld zoals voorzitter van de algemene vergadering van de staf van de Raad

van Europa, voorzitter van de 'Club des Arts' en zo verder.

In 2001 is hij, kort na '9/11' met pensioen gegaan. Hij was toen al weer vele jaren hoofd van het secretariaat van die Commissie. We hebben hier dus te maken met een man die vanuit het hart van de organisatie allerlei belangrijke rechts- en politieke ontwikkelingen heeft meegemaakt.

Mensenrechten, democratie, functioneren van de rechtsstaat

Zo heeft hij de aandacht van de organisatie zien verbreden van 'mensenrechten' naar 'democratie', en de 'inrichting en het functioneren van de rechtsstaat'. In de verbreding met deze laatste twee onderdelen heeft hij een actief stuwende rol kunnen spelen: hij was de initiator van een belangrijke conferentie in 1975 in Straatsburg over 'democratische instellingen', waarmee die verbreding gestalte werd gegeven.

Midden-Europa en het Midden-Oosten

En hij was getuige van de binnenkomst en integratie van de landen uit Midden- en Oost-Europa na de val van de muur. Maar ook van de toenadering en voorzichtige dialoog met de landen in het Midden-Oosten, een gecompliceerde regio (5).

Als Allard vertelt over wat er in de loop van de jaren aan onderwerpen is gepasseerd duizelt het me. Ik pik er een paar uit waar hij zelf nauw bij betrokken is geweest: de erkenning van gewetensbezwaren / dienstweigeraars, alsook een code voor de politie, met name de plichten van de politie ten opzichte van de burgers en de bescherming van minderheden.

En verder, in de categorie 'elk voordeel heeft een nadeel': het protest van sommige Roemeense kerkorden dat de overheid kerkgoederen wel had teruggegeven maar aan de verkeerde orde. Dat speelde, weer anders, ook in Bulgarije waar men zich afvroeg

wat een orde die nog maar uit enkele monniken bestond met een gigantisch klooster aan moest. Hij memoreert ook de totstandkoming van belangrijke verdragen en procedures op voorstel van de Parlementaire Assemblee, zoals het verdrag ter bescherming van privacy, het verdrag tot tegengaan van cybercrime en het verdrag tot tegengaan van foltering en onmenselijke behandeling. Stuk voor stuk verdragen die actueler zijn dan ooit.

Allard betreurt het dat de mensenrechten sinds '9/11' in het nauw lijken te komen omdat vanaf dat moment de nadruk heel sterk, te sterk naar zijn mening, op repressie ligt.

Humor

Hij mist in het huidige klimaat ook een beetje de humor van vroeger. Zo waren 1 aprilgrappen standaard in het secretariaat.

Hij laat ook even de secretarissen-generaal (S-G) de revue passeren, zoals Peter Smithers, een model Engelsman met veel humor maar ook hart voor de zaak, die model heeft gestaan voor Ian Fleming's James Bond', hij was naar Allard's oordeel de beste S-G. En verder natuurlijk de Presidenten van de Parlementaire Assemblee, die hij van nabij heeft meegemaakt, iedere drie jaar een nieuwe. Volgens een wijze Fransman die dat zeker goed kon

beoordelen was van hen onze landgenoot Hans de Koster, die eerder in Nederland minister van Defensie was, wel de allerbeste. De laatste merkte eens op in een debat over de afschaffing van de doodstraf (nog niet eens zo gek lang geleden) dat hij waarschijnlijk de enige ter dood veroordeelde was in de zaal... hij was door de Duitsers in de oorlog bij verstek ter dood veroordeeld.

Allard noemt, uit het grote aantal belangrijke Nederlandse parlementariërs die lid waren van de Parlementaire Assemblee de oud minister van Buitenlandse Zaken, Max van der Stoep die een grote rol speelde bij de schorsing en weer

toelating van Griekenland in de '60-er en '70-er jaren, de jaren van het kolonelsbewind daar. En de oud burgemeester van Amsterdam, van Hall, die over zijn indrukwekkende verzetsverleden (hij was één van de leidende figuren die de financiering van het verzet verzorgde) allerlei prachtige verhalen kon vertellen.

Het laatste chocolaatje

We komen nog even terug op Allards jeugd, ook over de oorlog. Zijn vader was een 'Engelandvaarder' die na een vergeefse poging om over zee naar Engeland te gaan, het via Zwitserland en Zuid Europa gelukt is weg te komen om pas na de bevrijding weer terug te keren. Geen gemakkelijke tijd voor hem maar vooral niet voor de achterblijvers, vooral in de hongerwinter. Allard heeft er beeldend over geschreven in een boekje van zijn hand 'Het laatste chocolaatje'.

[zie fragment volgende bladzijde]

Iet, de kascommissie en diverse secretariaten

Iet heeft zich in Straatsburg eerst geconcentreerd op het gezinsleven en drie kinderen grootgebracht, 2 dochters en een zoon, die uiteenlopende bezigheden vervullen als literatuurwetenschapper, waterbouwkundige en specialist in

vervolg zie blz. 8

(1) Eigenaardig dat we altijd spreken van 'rechten', meervoud, studeren. Komt uit vroeger tijden toen het kerkelijk recht even belangrijk, zo niet belangrijker was dan het wereldlijke recht. Is in het spraakgebruik daarom altijd meervoud gebleven.

(2) Allard was toen voorzitter van het Nederlands Studentenorkest en in die functie voor een concert in Eindhoven en voor het feest daarna. Iet was bij dat concert en het feest omdat er twee orkestleden bij haar logeerden. Zo gaan die dingen.

(3) Een traditie die Han Grooten als Sint een tien jaar geleden -helaas éénmalig- heeft opgepakt. Sint Han excelleerde ook als sportieve Sint door toen, tijdens het Nederlandse voorzitterschap binnen de Raad van Europa rondjes en pirouettes ten beste te geven op de toen in het kader van het Nederlandse cultureel program aangelegde schaatsbaan naast de kathedraal. Dat initiatief van de schaatsbaan is zo aangeslagen dat de stad het elk jaar herhaalt, zij het nu op een andere plek in de stad.

Allard werd als Sint eens aangesproken op zijn rondgang door een kleine knaap die hem bekeek en zei 'de Kerstman, da's niks, da's nep, maar U bent echt'! Een groter compliment kan je als Sint nauwelijks krijgen.'

(4) Zie kaderartikel.

(5) Allard vertelt een wrange grap uit het Midden-Oosten..een kikvors staat op het punt een rivier over te zwemmen als een schorpioen hem vraagt op zijn rug mee te mogen. De kikker aarzelt, immers een steek van een schorpioen is dodelijk. De schorpioen stelt hem gerust..' het zou toch heel dom zijn om jou bij de oversteek te steken want dan gaan we er alle twee aan. De kikker is overtuigd maar halverwege de overtocht voelt de kikker dat de schorpioen hem toch steekt. Al verzwakkend vraagt ie naar het waarom.. tja zegt de schorpioen..' dit, mijn vriend, is het Midden-Oosten'.

Schijnwerpers op onze trouwe leden, Iet en Allard Plate (vervolg).

niet overheidsorganisaties binnen de wereld van ontwikkelingshulp

Toen de laatste, in 1986 het huis uitging is Iet eerst veel meegereisd met Allard op zijn talrijke dienstreizen maar heeft ze ook in zeven jaar de studie 'kunsthistorie' gedaan en afgerond aan de Universiteit hier.

Daarvan heeft in de loop der tijd de Association Theo van Doesburg veel profijt gehad: Iet heeft daar 19 jaar in het bestuur gezeten, tot enkele maanden geleden.

Verder heeft zij vele jaren gewerkt op het secretariaat van de Nederlandse VVD-fractie in het Europees Parlement (van de Europese Unie) en evenzo op het secretariaat van de Nederlandse delegatie in de Parlementaire Assemblée.

Het is nu tijd om meer in Nederland te zijn, bij kinderen en kleinkinderen. We wensen Iet en Allard een mooi verblijf in Nederland maar hopen hen natuurlijk ook weer zo nu en dan op manifestaties van onze Vereniging te mogen meemaken.

*«...Na het eten krijgen we allemaal een chocolaatje. Een chocolaatje is iets heel bijzonders.
Ik besef dat het wel lang kan duren voordat ik er weer een zal krijgen en wil er graag zo lang mogelijk van genieten...
Het heerlijk moment is aangebroken...
Ik strijk zachtjes met mijn tong over de chocola. Ik kantel het schijfje een keertje, voorzichtig om het niet te beschadigen. Ik duw het heel zachtjes tegen mijn gehemelte. Vooral niet bijten en niet tegen de tanden stoten. Dan laat ik mijn tong gaan over de inkepingen die in de zachte chocolade zijn gegrift.
Geleidelijk vervult de zoete smaak van cacao en suiker mijn hele mond.
Het schijfje is van pure chocola.*

Het is een Droste flik. Ook zestig jaar later zullen die nog steeds gemaakt worden. Van moeder zal ik later de voorkeur voor donkere chocolade overnemen. De heerlijke smaak heeft nu mijn hele mond gevuld. Het schijfje begint wat zachter te worden en het kantelen gaat al wat makkelijker. Het draait in een universum van pure zaligheid...»

*«...Plotseling komt de flik tegen mijn voortanden. Er breekt een stukje af. Ik schrik op uit mijn gedachten en begin weer langzamer te zuigen maar kan niet voorkomen dat het ding geleidelijk aan kleiner en platter wordt. De zes letters die ik eerst zo goed kon voelen zijn al lang geheel verdwenen. Ik vraag me af wanneer ik weer een chocolaatje zal krijgen. Ik denk dat moeder er nu geen enkele meer over heeft maar de oorlog zal echt niet lang meer duren...
Het schijfje is nu flinterdun en heel zacht geworden. Als ik het weer een keer met mijn tong omleg breekt het in drie stukjes die zich al gauw vermengen met de heerlijke brei in mijn mond.
Vooral niet slikken!...»*

De Raad van Europa,

met nu 47 lidstaten, is in 1949 opgericht om de democratie en mensenrechten te bevorderen. Nederland was één van de zes oorspronkelijke oprichters. Het doel was en is om de eenheid in Europa te bevorderen door middel van samenwerking tussen de lidstaten en door middel van verdragen. Zo heeft de Raad tot nu toe ongeveer 200 verdragen tot stand gebracht, die bijdragen aan de doelstelling van de Raad. Bij één verdrag dragen de lidstaten ook soevereiniteit over: het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. De lidstaten dienen de beslissingen van het Hof onverkort ten uitvoer te leggen. De Raad kent als onderdelen onder andere het zogeheten Comité van Ministers waarin alle lidstaten zitting hebben met hun diplomatieke vertegenwoordiging. Het Comité stelt richtlijnen, aanbevelingen en verdragen vast en gaat over het budget voor de Raad. Daarnaast is er de Parlementaire Assemblée waarin voor elk land parlementariërs uit de nationale Parlementen zitting hebben. De Assemblée is een invloedrijk, vooral opiniërend orgaan en is in het verleden al met vele belangrijke initiatieven gekomen. Daarnaast kiest de Assemblée de rechters voor het Europees Hof, de Secretaris-Generaal (SG) en de plv SG). De SG is de rechtspositionele chef van de ongeveer 2000 man grote staf van de Raad (inclusief het Europees Hof) en wordt geacht de nodige initiatieven voor actie te nemen en dient de besluiten van het CM uit te voeren. Hij is, met de Voorzitter van de Assemblée het gezicht van de Raad naar buiten. De Raad heeft een jaarbudget van ongeveer 250 miljoen euro.

Het enig bestaande schilderij van het eerste gebouw van de Raad van Europa

LHet is nog maar enkele maanden geleden dat we, na de Algemene Ledenvergadering, in nov. vorig jaar de prachtige film *Sonny boy* hebben vertoond, over de liefde tussen een Surinaamse student en een gescheiden Nederlandse vrouw. De gevoelige en trieste geschiedenis speelde zich af in de jaren vòòr en in de tweede Wereldoorlog. De ouders van *Sonny Boy* komen tragisch om, *Sonny boy* zelf overleeft.

Wat schetst mijn verbazing toen ik een ruime maand geleden met Italiaanse vriendin Elena als gids rondliep in een pittoresk stadje bij het

Afbeeldingen contemporaine kunst in Straatsburg

■ **Woman walking to the sky** van Jonathan Borofsky, place des Halles: 'ieder zoekt de hemel op zijn eigen manier'.

■ **Le Bar des Plantes** van Jean-Luc Vilmouth: bloemenwinkeltje op de Place Saint-Pierre le Vieux, een biosfeer midden in de stad.

■ **Parking et station terminus de Hoenheim** (van de Iraanse architecte Zara Hadid): dynamische architectuur, een melange van strakke schoonheid en bruikbaarheid voor reizigers.

■ **'Allée de sculptures'**, Avenue du Général de Gaulle: een serie hedendaagse sculpturen op sokkels in de kleuren van de 'De Stijl', naar een idee van de Straatsburgse dichter/beeldhouwer Jean Hans Arp.

■ **De stalen steen: 'Pierre trouée'** van Daniël Pontoreau, op de place du Marché Gayot, een soort op aarde, in het centrum van de stad neergedaalde meteoriet, een verbinding met het heelal, aanvankelijk verguisd door de buurtbewoners en nu stevig in hun armen gesloten.

■ **De onbepaalde lijn: 'Ligne indéterminée'** van Bernar Venet, Wacken, place de Bordeaux, heeft als doel het kunstwerk te bevrijden van de oorspronkelijke opzet.

■ en een oproep om de Fanf-website te bezoeken:

'Fanf website- veel nuttige informatie: 'Kijk eens op de Fanf website (Fédération des Associations Néerlandaises en France). U treft er veel nuttige en interessante informatie over een veelheid van onderwerpen waar je bij wonen in Frankrijk mee te maken hebt.

'Brief encounter' met de dochter van Sonny Boy.

Garda meer, Malcesine, een allergezelligst café/restaurant binnen ging (met een prachtige, Belgische geïnspireerde bierkaart) en daar als eigenares de dochter van Sonny Boy trof: Hella Nods. Hella heeft zich daar na enige eerdere omzwervingen gevestigd en er dit sfeervolle restaurant gecreeërd.

Zij vertelde dat haar vader, Sonny Boy, na een succesvolle carrière als journalist nu van het gepensioneerde leven geniet. Hij komt haar ook nog wel eens opzoeken, maar vermijdt het om door Duitsland te rijden. De geschiedenis is in dat opzicht nog dichtbij.

Mocht U op een komende vakantie daar in de buurt komen.. ga er eens langs, U wordt er hartelijk begroet en uitstekend bediend! Adres: Osteria Santo Cielo, piazza Turazza 11, Malcesine bij Verona (www.osteriasantocielo.com).

Culturele tips

- **Van 18 maart tot 12 april** wordt in de Aubette 1928 (place Kléber, Straatsburg) op elke woensdag middag (van 14.00-15.00 en 17.00-18.00) films vertoond van kunstenaars uit de dertiger jaren tot heden waarin geometrische vormen centraal staan. [zie ook: www.musees.strasbourg.eu]
- **27 maart** in het Auditorium van het MAMCS (Museum voor Moderne en Contemporaine kunst van Straatsburg): een door Dada en Futurisme geïnspireerd optreden van het bekende 5-koppige muziekgezelschap 'Ictus' met naast de reguliere muziekinstrumenten ook een 'gloungouteur', crépiteur, froufrouiteur en andere 'machines futuristes'. We kunnen dit optreden zien als een hommage aan onze grote landgenoot Theo van Doesburg. Het Futurisme is een enigermate verwante, van oorsprong (1910) Italiaanse brede kunststroming die doorliep tot de Tweede Wereldoorlog. In het Futurisme staat de nieuwe tijd centraal, verbeeld door snelheid machines en totale vernieuwing (wat ook vernieling en geweld inhield). Naast Italië heeft de beweging tot in de dertiger jaren ook veel aanhang gekend. En.. kijk eens meer wat er zoal in het Auditorium te doen is. Het is een wat koele ruimte binnen het MAMCS maar het gebodene is van hoog niveau... films, muziek, conferences, voor elk wat wils... De Musea moeten er zelf nog wat meer reclame voor maken. Tot zolang, deze oproep !
- En, vaak hoeft er niet eens een aparte grote tentoonstelling te zijn om er eens heen te gaan. Neem bijvoorbeeld het Vitra Design Museum in Weil am Rhein(1).. een genoeg om langs allerlei interieurdesign objecten te wandelen, van keukeninrichting tot allerlei soorten stoelen en banken, en dat ook nog met fraaie uitzichten door de grote glaswanden van het modern gebouw. De onderneming verenigt evenwichtig kunstzinnige en commerciële aspecten. Het museum geeft ook fraaie overzichten van de ontwikkeling van binnenhuis-design objecten en wordt mede gesteund door een nabij gelegen design meubelfabriek. Ga er eens heen, de moeite waard. (1) Charles Eames Strasse 2, Weil am Rhein, www.design-museum.de.
- Lezing over de Haagse School en de A'damse impressionisten, Société des Amis des Arts et Musées de Strasbourg, **do. 3 april**, 20 rue des Serruriers.
- Maar, je hoeft niet altijd een museum in of naar een lezing. De publieke ruimte biedt ook veel bezienswaardigs aan hedendaagse kunst. Neem Straatsburg, de stad weet het historische deel op een prettige manier te combineren met allerlei hedendaagse kunstuitingen. U ziet er een paar afgebeeld op **blz. 9 [Afbeeldingen contemporaine kunst in Straatsburg]**.

- Muzikale tip van Frank: Voor de liefhebbers: op vrijdag/zaterdag , 4 en 5 april (aanvang 20.00 uur) voert het Philharmonisch Orkest van Straatsburg de 90 minuten lange en onvergetelijk mooie tweede symphonie van Mahler met koor uit in de kathedraal. Voor deze keer nemen drie (!) koren deel. Dat zal prachtig klinken daar. En het is één van de weinige gelegenheden om dit werk 'live' te horen. zie voor meer info: www.philharmonique-strasbourg.com/avril.php

Laatste Nieuws!

LEZING DOOR een Nederlandse kenner van de glaskunst van René Lalique – 4 april 2014 Musée Lalique, Wingen-sur-Moder. Het beroemde museum Lalique in Wingen-sur-Moder organiseert van 4 tot en met 6 april de "Journées européennes des métiers d'Art". In het kader van dit evenement onthult een jonge Nederlandse onderzoeker, Lennart Booij, de laatste ontdekkingen van de kunst van de juwelenontwerper en glaskunstenaar René Lalique. De leden van onze vereniging zijn van harte uitgenodigd om deze boeiende lezing bij te wonen. Aanvang 20 uur op 4 april in het Musée Lalique te Wingen-sur-Moder. Op 5 en 6 april zal een tentoonstelling "Zoom op de diverse ambachten rond de kristalkunst" in dit museum plaatsvinden door middel van grootformaat foto's die deze ambachten op de voorgrond schuiven. Wilt u meer weten over wat er gebeurt in dit beroemde museum kijkt dan op www.musee-lalique.com.

Minarettenconcoers

DE LAATSTE JAREN is er in diverse West Europese landen het een en ander te doen trond de vraag 'wel of geen minaretten' in de stad. In Zwitserland vindt een meerderheid van de bevolking al een paar jaar van niet. In Straatsburg is gekozen voor een collectie halve manen rond het dak van de nieuwe centrale moskee, terwijl Duitsland, Kehl, een paar fiere fraaie slanke minaretten heeft toegestaan, zij het wat weggestopt achter het station op een industrieterrein. Uw dienstdoend croniqueur vond een paar weken geleden in het gebouw van de Raad van Europa mededelingen over een 'Minarettenconcoers' uit 2010. Dit was gehouden om de schoonheid van de islamitische cultuur te tonen en om een gebaar te maken tegen alle negatieve publiciteit over de islam. Er zijn 53 minaretten uit 13 landen beoordeeld. De mooiste, aldus de jury staat in Bradford, Midden Engeland.

Komende a

- **Vrijdag 28 maart**, vanaf 6 uur: Conservatorium, 1 place Dauphine, Straatsburg. Wederom een goede gelegenheid om weer eens bij te praten en je kan goed parkeren in de buurt.
- **Vrijdag 4 april** : discussie met Toine Heijmans, Volkskrant-redacteur en schrijver. Plaats: boekwinkel 'Soif de Lire', 11 rue Finkmatt, om 19.00 uur.

RELATIE TUSSEN de splitsing van de Elzas, de Decapole en het referendum van 7 april 2013 over een mogelijke bestuurlijke samenvoeging: de lange schaduw van de geschiedenis.

DE ELZAS is vanouds her verdeeld in de Haut Rhin en de Basse Rhin. Eeuwenlang was dat vooral een geografische duiding. Dat werd anders op 4 maart 1790, toen in de bestuurlijke vernieuwingsdrift van het nieuwe Frankrijk van de Elzas twee afzonderlijke administratieve departementen zijn gemaakt: le Bas Rhin en le Haut Rhin.

In de daarop volgende tijden is Frankrijk bestuurlijk gecompliceerder geworden: er zijn deels overlappende bestuurslagen en sommige bestuurlijke eenheden kunnen worden samengevoegd. Althans dat was de gedachte toen de beide 'Conseils Généraux' besloten om de twee departementen samen te voegen, zulks met volle instemming van de centrale overheid die een reeks van samenvoegingen en hervormingen op haar agenda heeft. Zoals zoveel in Frankrijk werd ook hierover een volksreferendum gehouden.

En... het idee werd afgestemd, vooral door de afwijzing door de inwoners van de Haut-Rhin. Bij de afwijzing speelden veel factoren een rol maar één reden was extra interessant: de bij samenvoeging veronderstelde dominante positie van Straatsburg.

En dat gaat ver terug: de Elzas is nooit een eenheid geweest.. het is altijd

een soort 'patch work' geweest van onder wereldlijk of religieus gezag staande gebieden. Om meer onderlinge solidariteit en bescherming te creëren werd door een tiental grotere steden/stadjes een verbond gesloten: de Decapole. Dat verbond heeft eeuwenlang (tot de Franse inlijving in 1679) redelijk gefunctioneerd. Alleen, opvallend was indertijd dat Straatsburg daarin niet meedeed. Straatsburg had zich in die tijd al ontwikkeld tot een soort van onafhankelijke republiek onder gezag van de Keizer van het Heilige Roomse Rijk.

En Straatsburg was zelf niet al te

enthousiast maar bij de anderen speelde een rol de ook toen al veronderstelde mogelijk te grote suprematie van de stad. Het heeft er overigens niet aan in de weg gestaan dat er in de loop der tijden een redelijk goede samenwerking is geweest tussen de Decapole steden en Straatsburg. Maar, directe aansluiting, dat lag gevoelig. En dat ligt het nog.

Gerard de Boer

Activiteiten van de Nederlandse Vereniging

■ **Zaterdag 5 april**, 11.00 uur in boekhandel 'L'usage du Monde', 52 route d'Oberhausbergen, Cronenbourg: literaire ontmoeting met Toine Heijmans en verre de l'amitié.

■ **Zondag 27 april**, om 15.00 uur...Koningsdag !!
Als vanouds in het Maison de Sociétés, 1 rue de la Patrie, Schiltigheim.

Het komt er weer aan, het Oranjefeest maar het is de eerste keer in de geschiedenis van onze Vereniging dat we mogen spreken van een koningsfeest nu Willem Alexander met prinses Maxima het ceremoniële roer van Staat alweer een jaar geleden heeft overgenomen en hij houdt uitstekend koers !

Op deze zondag zijn er natuurlijk weer de vele gevarieerde spelletjes voor de **vervolg zie blz. 12**

Gezegden, citaten

Deze keer een soort potpourri, een paar gevleugelde ingeburgerde woorden en weer een beetje wijsheid:

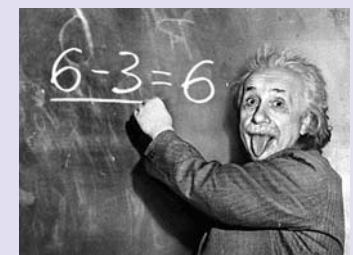
■ It's an offer you can't refuse. Komt uit 'Godfather I'.

■ 'Kennis is macht'. Wordt op allerlei gebieden toegepast. Het komt van de Britse filosoof, wetenschapper en politicus Francis Bacon (1561-1626). Hij vond dat de Staat het best door wetenschappers bestuurd kon worden, op basis van empirisch, wetenschappelijk onderzoek. Op basis van ervaring en niet op basis van theorie. Dat zijn we in de loop der tijd wat ruimer gaan zien.

■ 'Pecunia non olet', geld stinkt niet. Toegeschreven aan de Romeinse keizer Titus Flavius Vespasianus, die om fiscale reden belasting hief op het bezit van publieke toiletten. Zijn zoon was het hier niet mee eens waarop de Keizer hem een muntstuk onder de neus hield afkomstig uit deze belastingopbrengst en inderdaad, dat stonk niet.

Een openbaar toilet in Frankrijk heet ook nog steeds een 'vespasienne'.

■ En dan een klassieker van Albert Einstein (1879-1955):
'Twee dingen zijn oneindig, het universum en de menselijke domheid maar ik twijfel aan het eerste'.

Komende activiteiten van de Nederlandse Vereniging (vervolg)

kinderen met waarschijnlijk deze keer ook weer het oer-hollandse zaklopen, voor de liefhebbers natuurlijk. De ballonnen met de naamkaartjes gaan weer de lucht in en we maken bekend welke ballon van wie vorig jaar het verst kwam.

En er is weer een boekenmarkt.. neemt de boeken mee waarmee u anderen weer plezier kunt doen.. kinderboeken, romans, polars, stripboeken.. alles is welkom..ook video's of dvd's. En U kunt zelf altijd weer naar huis met ongedachte vondsten.

En dat alles natuurlijk tesamen met een uitgebreide catering met haring, bier, goede hollandse jenever, alle kleuren prima wijn naast fris en veelsoortige hartige en zoete heerlijkheden.

Laten we er als altijd weer een mooi traditioneel feest van maken.

En neem gerust vrienden en verdere familie mee.. allemaal goed en gezellig!!

Tot straks op 27 april!!

■ **Donderdag 8 mei**, vertrek 10.00 uur vanaf het hoofgebouw van de Raad van Europa, bld de l'Europe: de wielerklassieker voor de Vereniging, met vrije deelname ook

voor niet-leden.

Straatsburg -Ulm- Straatsburg. Een grote gebeurtenis voor de fysieke en mentale gezondheid.

De afstand is ongeveer 2 x 25 kilometre. Allez !! Er wordt gefietst in alle categorieën, dat wil dus zeggen, ierdereen, jong en oud kan meedoen. De snelleren bespreken alvast een mooi plekje op het hopelijk zonnige terras van de klassiek

Lezing van Philippe Noble over de kunst van het vertalen.

Op initiatief van ons medelid Claudia Huisman, directrice van het Departement Nederlands van de Universiteit van Straatsburg heeft Philippe Noble, de beroemde vertaler van vrijwel alle goede Nederlandse schrijvers, op dinsdag 11 maart voor een aandachtig gehoor een prachtige lezing gehouden over de kunst van het vertalen: **'Que nous dit le texte?'** 'oftewel 'Wat staat er eigenlijk in de tekst?'

Voor een volle zaal met studenten Nederlands, Claudia en haar staf collegae en een aantal leden van onze Vereniging, benadukte Noble dat je allereerst goed moet lezen. Verder leg je met een vertaling ook rekenschap af: heeft de vertaler de schrijver goed begrepen en weergegeven? Je dient je dan ook grondig te verdiepen in de cultuur waarbinnen het boek is ontstaan en leeft én in de cultuur

waarnaar het door de vertaling wordt gebracht. Want veel beelden en begrippen bestaan niet in een andere culturele omgeving of hebben een heel andere betekenis.

Tijd- en taalontwikkeling maken ook dat er telkens weer anders tegen een literair werk wordt aangekeken. Daarom worden boeken in de loop van de tijd vaak opnieuw vertaald.

Noble noemde het voorbeeld van het dagboek van Anne Frank dat net na de Tweede Wereldoorlog in Frankrijk en elders in de wereld werd uitgebracht als een boek voor de jeugd

en pas later, in 1989, als een historisch document. Hij memoreerde ook nog dat schrijvers heel verschillend tegen de vertaling van hun werk aankijken. Sommigen lezen de vertaling nauwelijks na. Anderen, hij noemde Nooteboom als voorbeeld, checken alles nauwkeurig. Je hebt ook schrijvers die zo moeilijk doen over een vertaling dat deze daardoor soms niet verschijnt. Willem Frederik Hermans valt in deze categorie.

Tegenwoordig concentreert Noble zich op het vertalen van de nog steeds zeer productieve Cees Nooteboom, die met zijn 81 jaar de laatste nog levende grote schrijver is na het wegvallen van Hugo Claus en Harry Mulisch.

Het was een uitermate onderhoudende en leerzame middag met veel dank aan Philippe Noble en aan Claudia.

Komende activiteiten van de Nederlandse Vereniging (vervolg)

uitspanning/ brouwerij bij Ulm. De rustiger rijders schuiven dan daarbij aan. Venez et pedalez nombreux !! Laat even weten aan Hans de Jonge (coördinaten vermelden) dat je meedoet en met wie nog meer. Handig voor het bespreken van de lunchplek.

Aanmelden kan tot op de dag van de grote rit.

■ **Woensdagavond 14 mei, 20.00 uur:** het bergen van de Koersk.

Hoe deze een aantal jaren geleden in de Noordelijke IJszee ten onder gegane Russische atoomonderzeeër gelicht is door een groot deskundig Nederlands bergingsbedrijf.

Het was dit bedrijf waaraan de Russen de voorkeur gaven boven andere bergingsbedrijven.

Van deze operatie, die onder uiterst zware omstandigheden is uitgevoerd, is een dvd gemaakt. Spannend is nog maar een zwak woord voor deze fantastische prestatie. Deze wordt vertoond bij Hans de Jonge thuis, 31 rue Kempf in Robertsau, Straatsburg.

Hierbij zal ook aanwezig zijn Hans van der Werf, de huidige secretaris-generaal van de Centrale Rijnvaartcommissie. Hij was voorheen voorzitter van het bestuur van het Straatsburgse Scheepvaartmuseum 'Naviscope Alsace' en zal vertellen over de even spannende afwikkeling van de boedel van het museum: de antieke sleepboot, gebouwd in Oostenrijk en een duwboot uit Dordrecht.

Laat even tevoren aan Hans de Jonge (zie colophon voor de gegevens) weten dat je komt.

■ **Zondag 25 mei, van 17.00 tot ongeveer 18.30:** Rondleiding door Straatsburg door ons mede-lid Anke Vrijs, gediplomeerd gids bij de Toeristische Dienst van de stad.

Zeker weten dat Anke ons nog allerlei zaken over de stad kan vertellen die ook de gelouterde Straatsburgers nog niet weten. Het belooft een indringend interessante namiddag te worden.

De rondleiding begint vòòr de kathedraal en duurt een anderhalf uur waarna we natuurlijk bij spijs en drank de indrukken nog eens goed op ons kunnen laten inwerken.

Laat even weten dat U, al dan niet met derden introducé(e)s komt aan Hans de Jonge of Gerard de Boer (zie voor telefoon en mail de bestuurscolophon aan het eind van dit Rommelpotnummer).

■ **Vrijdag 30 mei:** verenigings-borrel vanaf 18.00 uur. Hopelijk weer in ons goede oude café Brant, dat, dat staat nu vast, gelukkig weer open gaat.

Tip

Fanf website- veel nuttige informatie: 'Kijk eens op de Fanf website (Fédération des Associations Néerlandaises en France). U treft er veel nuttige en interessante informatie over een veelheid van onderwerpen waar je bij wonen in Frankrijk mee te maken hebt.

colophon

BESTUUR

Voorzitter
JOHN RUIJS
rommelpot@free.fr
09.52.246.246 / 06.52.520.500
18 rue de Beblenheim
67100 Strasbourg
Vice-voorzitters
HANS DE JONGE
31 rue Kempf
67000 Strasbourg
hans@dejonge.org
03.88.31.60.25 / 06.12.52.54.92
GERARD DE BOER
18 av. Général de Gaulle
67000 Strasbourg
03.88.31.78.52 / 06.45.67.00.81

Secretaris
GERARD DE BOER
secretaris a.i.
deboergerard@hotmail.com
06.45.67.00.81

Penningmeester
HANS DE BRUIN
hansdebruin@free.fr
03.88.41.99.15 / 06.24.24.55.86
279 route de la Wantzenau
67000 Strasbourg
IBAN: FR76 3008 7330 0200
0118 0790 118
BIC: CMCIFRPP

Assessoren
ADRIE ALVERS
adrie@comcraftfr.com
03.88.10.18.30
FRANK VAN LAMSWEERDE
frank.vl@wanadoo.fr
09.54.22.24.46 / 06.83.26.72.73
MONIQUE MIDDELHOEK
moniquesdesportes@hotmail.com
03.88.71.81.51 / 06.85.90.14.76
PAUL DE CONINCK
pauldeconinck@evc.net
03.88.33.24.99 / 06.08.54.31.48
PAULIEN SCHARFF
pscharff@free.fr
09.50.36.02.46 / 06.24.02.41.73

REDACTIE

GERARD DE BOER
deboergerard@hotmail.com
06.45.67.00.81
HANS DE JONGE
hans@dejonge.org
06.12.52.54.92
JOHN RUIJS
rommelpot@free.fr
06.52.520.500

NVSO is aangesloten bij de Federatie van de Nederlandse verenigingen in Frankrijk

VORMGEVING

ANTOINE MICHON

WEBSITE

BART KOOSTRA
www.nvso.fr

Lidmaatschap van de Vereniging: per kalenderjaar 20 euro per kalenderjaar voor alleengaanden en 30 euro voor gezinnen/ partnerships. Lidmaatschapsgeld te betalen bij de aanvang van het nieuwe jaar.

NVSO Registre de Associations: Tribunal d'Instance de Schiltigheim Volume 16 - n° 772 Banque: CIC Schiltigheim 30087 33002 00011807901 18